

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/640/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113225348
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113225348.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej v právnej veci navrhovateľa: Mgr. F. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., ul. X. č. XX, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Kristínou Jošthovou, advokátkou so sídlom N., A.. M. R. Q. č. XX proti odporcovi: T. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., ul. S. č. XXXX/X, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Štefániou Harciníkovou, advokátkou so sídlom N., ul. X. č. X, o určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 2C/216/2013-75 zo dňa 02. júna 2014, takto

rozhodol:

zmenu návrhu na začatie konania **n e p r i p ú ť a .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa zamietol, **p o t v r - d z u j e .**

Vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu **m e n í t a k**, že navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť odporcovi trovy prvostupňového konania v sume 139,82 eur na účet JUDr. Štefanie Harciníkovej, advokátky so sídlom N., ul. X.. X do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania v sume 69,91 predstavujúce trovy právneho zastúpenia na účet JUDr. Štefanie Harciníkovej, advokátky so sídlom N., ul. X.. X do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 2C/216/2013-75 zo dňa 02. 06. 2014 návrh navrhovateľa zamietol. Navrhovateľa zaviazal nahradiť odporcovi trovy konania a trovy právneho JUDr. Štefanie Harciníkovej vo výške 209,73 eur na jej účet č. XXXXXXXXXX./XXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Konštatoval, že navrhovateľ sa návrhom domáhal, aby súd rozsudkom rozhodol, že zmluva o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru uzatvorená medzi odporcom a Y. P., rod. Q., nar. XX. XX. XXXX, naposledy trvale bytom U. C. XXXX/X, N., ktorá zomrela dňa XX. XX. XXXX., ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k bytu č. 27, vo vchode č. 5, na 3. poschodí, nachádzajúcom sa v stavbe č. s. XXXX na parc. KN-C č. 6629, k spoluvlastníckemu podielu v rozsahu 584/16968 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu - stavbe č. s. XXXX na parc. KN-C č. 6629 a k spoluvlastníckemu podielu v rozsahu 584/16968 na pozemku parc. KN-C č. 6629 zastavané plochy a nádvoria o výmere 435 m², všetko nehnuteľnosti v kat. úz. N. zapísané na LV č. XXXX, ku ktorým vklad vlastníctva bol povolený Správou katastra Žilina pod č. V 458/12 dňa 22. 02. 2012, je neplatná.

Súd predtým, ako začal vykonávať v tejto veci dokazovanie, v prvom rade skúmal naliehavosť právneho záujmu v zmysle ust. § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), z ktorého vyplýva, že návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Podľa súdu navrhovateľ

koncipoval svoj návrh a petit návrhu v tom slova zmysle, aby súd vyslovil, že zmluva o prevode vlastníctva bytu je neplatná. V písomnom návrhu absentuje zdôvodnenie naliehavého právneho záujmu na určení, či tu právny vzťah alebo právo je. S naliehavosťou právneho záujmu sa nevysporiadal splnomocnený zástupca navrhovateľa ani na samotnom pojednávaní. Súd len v stručnosti uviedol, že pokiaľ by rozhodol kladne v prospech navrhovateľa a rozhodol by tak, ako je to popísané v petite tohto návrhu, nedošlo by k žiadnej zmene vlastníckeho práva, ktoré momentálne patrí odporcovi. K takému úkonu by mohlo dôjsť len na základe určovacej žaloby. V tomto smere takýto návrh podaný nebol. Navyše podaným návrhom bola napadnutá zmluva o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru, ktorá bola uzavretá medzi odporcom a toho času zomrelou Y. P., rod. Q.. Je zrejmé, že odporca nemal v tomto spore legitímáciu byť účastníkom konania, pretože to bol on, kto uzatvoril zmluvu o prevode vlastníckeho práva s Y. P., ktorá nie je účastníčkou tohto konania. Súd už nerozoberal ďalšie skutočnosti, či už okruh účastníkov konania, resp. legitímáciu účastníkov konania, ale v prvom rade, čo je aj povinnosťou súdu pri žalobách o určení vlastníckeho práva, skúmal naliehavosť právneho záujmu na určení, či tu právny vzťah je alebo nie je. Takýto rozsudok by ostal nevykonateľný a na základe takéhoto rozsudku by nemohlo dôjsť ani k zmene vlastníka tohto bytu. Záverom podotkol, že nebolo jeho povinnosťou poučovať účastníkov konania, v tomto prípade navrhovateľa o ust. § 80 písm. c/ O. s. p., ako aj vzhľadom na tú skutočnosť, že navrhovateľ bol zastúpený v tomto konaní advokátom. Nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby bez toho, aby sa posudzovala jej vecná opodstatnenosť. Práve preto v tejto súvislosti nemohol akceptovať návrhy na doplnenie dokazovania zo strany navrhovateľa, keď najskôr skúmal opodstatnenosť naliehavého právneho záujmu. Keď súd zistil, že navrhovateľ naliehavosť právneho záujmu nepreukázal, bez toho, aby vec ďalej posudzoval, návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. V konaní bol úspešný odporca a preto mu priznal aj trovy konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatňovaním a bránením svojho práva z titulu právneho zastupovania advokátom (prevzatie a príprava zastupovania vrátane prvej porady dňa 23. 04. 2014 - 61,87 eur, nahliadnutie a štúdium spisu na okresnom súde dňa 23. 05. 2014 - 61,87 eur, pojednávanie dňa 02. 06. 2014 - 61,87 eur a režijný paušál za 3 úkony spolu 24,12 eur) v celkovej sume 209,73 eur. Súd tieto trovy právneho zastúpenia priznal v plnom rozsahu, lebo boli vyčíslené v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.).

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu. Považoval predmetný rozsudok prvostupňového súdu za nesprávny, nakoľko súd svojím postupom odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 205 ods. 1 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Navrhovateľ mal tiež za to, že súd rovnako neúplne zistil skutkový stav veci tým, že nevykonal všetky úkony k tomu smerujúce, najmä že nevykonal dôkazy ním navrhované.

V súvislosti s podaným návrhom tvrdil, že absolútnej neplatnosti sa môže dovoliť každý bez ohľadu na to, či bol účastníkom právneho úkonu. Na absolútnu neplatnosť je súd povinný prihliadať ex offo, teda bez toho, aby na to upozorňovali strany sporu. Navrhovateľ sa tak nestotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu, ktorý uviedol, že nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby bez toho, aby sa posudzovala jej vecná opodstatnenosť. Mal za to, že súd mal z úradnej povinnosti skúmať dôvody neplatnosti právneho úkonu. Tento úkon opomenul a tak odňal mu právo na spravodlivé prejednanie veci. Z dôvodu, že daryňa (správne malo byť uvedené predávajúca - poznámka odvolacieho súdu) - matka navrhovateľa nebola v čase právneho úkonu spôsobilá z dôvodu duševnej poruchy vykonať tento úkon, zmluva o prevode vlastníckeho práva zo dňa 22. 02. 2012 je absolútne neplatná. V dôsledku prevodu vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti v čase jej smrti nebola predmetná nehnuteľnosť predmetom dedičstva, a tak sa navrhovateľ ani nemohol stať podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti.

V súvislosti s odôvodnením aktívnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania, resp. zmeny návrhu na začatie konania navrhovateľ poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo 2375/2012 o práve ktoréhokoľvek z potencionálnych dedičov podať žalobu samostatne.

Ďalej navrhovateľ tvrdil, že na pojednávaní sudca otvoril pojednávanie s otázkou na jeho splnomocneného zástupcu, že či trvá na podanom návrhu, pričom tento uviedol, že trvá. Potom sudca udelil slovo splnomocnenej zástupkyňi odporcu, ktorá predniesla svoj návrh. Jeho splnomocnený zástupca sa chcel k prednesu splnomocnenej zástupkyne odporcu vyjadriť najmä ku skutočnosti, že v návrhu nebol zdôvodnený naliehavý právny záujem. Zákonný sudca aj napriek požiadavke jeho splnomocneného zástupcu neudelil mu slovo a neposkytol mu na vyjadrenie priestor. Sudca sa

procesných strán opýtal, či majú návrhy na vykonanie dôkazov, pričom jeho splnomocnený zástupca navrhol predvolať troch svedkov najmä na preukázanie skutočností uvedených v písomnom návrhu, ale hlavne na zdôvodnenie naliehavého právneho záujmu. Návrh na vykonanie výsluchu navrhnutých osôb súd zamietol, vyhlásil dokazovanie za skončené a hneď následne na to vyhlásil rozsudok vo veci samej. Ďalej navrhovateľ poukázal aj na to, že zdôvodnenie rozhodnutia po vyhlásení rozsudku dňa 02. 06. 2014 sa nezhoduje s písomným zdôvodnením rozsudku. Sudca svoje rozhodnutie na pojednávaní odôvodnil nesprávnym žalobným petitom, kedy uviedol, že žalobný petít nespĺňa formálne znenie uvedené v zákone, teda že v žalobnom petite chýba znenie „súd určuje“. Navrhovateľ bol názoru, že sudca má návrh na začatie konania a to, čoho sa domáha navrhovateľ, vykladať podľa obsahu a len jeho formálna nedostatočnosť nemôže byť dôvodom na jeho zamietnutie, ide o čistý formalizmus. V prípade, ak súd považoval návrh na začatie konania za neúplný, resp. nesprávny alebo nezrozumiteľný, mal ho v zmysle ust. § 43 O. s. p. vyzvať na jeho doplnenie, resp. opravenie. Súd však takto nepostupoval. Svoj postup zdôvodnil len tým, že nebude poučovať splnomocneného zástupcu, ako má znieť žalobný petít. Iné zdôvodnenie okrem uvedeného, teda že nebol zdôvodnený naliehavý právny záujem v odôvodnení rozhodnutia v deň pojednávania, súd neuviedol.

Navrhovateľ mal za to, že zo strany konajúceho sudcu došlo k procesnému pochybeniu, ktoré malo za následok nezákonné rozhodnutie, ktorým bol on poškodený na svojich právach. Taktiež, že mu odoprel jeho právo v zmysle § 123 O. s. p. vyjadriť sa k veci samej a rovnako k prednesu odporcu, o ktorom sa dozvedel až na tomto pojednávaní. Konaním súdu bola možnosť splnomocnenému zástupcovi a navrhovateľovi odňatá a tým bol navrhovateľ na svojich právach poškodený.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že naliehavý právny záujem nepriamo vyplýval z vyjadrenia T. T. zo dňa 28. 05. 2013, ktorý v závere svojho podania uviedol, že týmto prepisom bytu bol navrhovateľ pripravený o svoje dedičstvo. Naliehavý právny záujem spočíva práve v ochrane vlastníckeho práva navrhovateľa, ktorý bol neplatným prepisom bytu dotknutý na svojom vlastníckom práve, keďže po smrti svojej matky sa nestal podielovým spoluvlastníkom bytu, ktorý bol predmetom prevodu.

Podľa názoru navrhovateľa samotné vyslovenie neplatnosti spornej zmluvy o prevode vlastníckeho práva jeho právne postavenie vo vzťahu k predmetu zmluvy o prevode vlastníckeho práva ovplyvnilo a malo dopad aj na jeho majetkové práva osoby užívajúcej predmetnú nehnuteľnosť, ktorých vlastníkom bola jeho matka.

V tejto súvislosti navrhovateľ podal návrh na zmenu žalobného petitu v tomto znení: Súd určuje, že zmluva o prevode vlastníctva uzatvorená medzi odporcom T. P., rod. P., nar. XX. XX. XXXX., trvale bytom S.. XXXX/X, N. ako nadobúdateľom a Y. P., rod. Q., nar. XX. XX. XXXX., naposledy bytom U. C.. XXXX/X, N. ako prevodcom, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k bytu č. 27, vchod 5, nachádzajúci sa na 3. poschodí bytového domu (obytného domu), súp. č. XXXX, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., nachádzajúci sa na pozemku parc. č. 6629 o výmere 435 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N. spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 584/16968 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu (obytného domu), súp. č. XXXX, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., nachádzajúci sa na pozemku parc. č. 6629 o výmere 435 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 584/16968 k pozemku parc. č. 6629 o výmere 435 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., nachádzajúci sa na pozemku parc. č. 6629 o výmere 435 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., spoluvlastnícky podiel o veľkosti 584/16968 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu (obytného domu), súp. č. XXXX, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., nachádzajúci sa na pozemku parc. č. 6629 o výmere 435 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N., spoluvlastnícky podiel o veľkosti 584/16968 k pozemku parc. č. 6629 o výmere 435 m² - zastavané plochy a nádvoria, parcela registra C, zapísaný na LV č. XXXX, okres Žilina, obec Žilina, kat. úz. N. patria do dedičstva po poručiťelke Y. P., rod. Q., nar. XX. XX. XXXX., naposledy bytom U. C.. XXXX/5, N., ktorá zomrela dňa XX. XX. XXXX., dedičstvo bolo prejednané Notárskym úradom JUDr. Zuzany Kolebusovej pod č. 7D/87/2013, Dnot 124/13. Navrhovateľ mal za to, že sú splnené podmienky pre povolenie žalobného petitu a výsledky dokazovania vykonaného na prvom stupni sú spôsobilé byť podkladom aj pre konanie o zmenenom návrhu do začatia konania, teda sú splnené podmienky na udelenie súhlasu na zmenu žalobného petitu.

Napokon navrhovateľ podal odvolanie aj do trov konania. Mal za to, že priznanie odmeny za nahliadnutie do spisu splnomocnenej zástupkyňi odporcu neprislúcha, nakoľko tento úkon nie je účelný z dôvodu prípravy na pojednávanie. Nahliadnutie do spisu v prípade prevzatia veci po začatí konania je neoddeliteľnou súčasťou úkonu prevzatia a príprava pojednávania. Tento úkon nie je vo vyhláske MS SR č. 655/2004 Z. z. uvedený samostatne. Poukázal analogicky na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3To 46/1992 zo dňa 13. 08. 1992, v zmysle ktorého zmyslom úkonu právnej pomoci, ktorý spočíva v prevzatí a príprave zastúpenia je poskytnúť advokátovi možnosť oboznámiť sa s vecou v záujme toho, čo predpokladá vykonanie úkonov, ako napríklad štúdium spisu a podobne.

Navrhovateľ preto žiadal, ak odvolací súd rozhodnutie vo veci samej potvrdí a nepripustí zmenu, aby vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu zmenil tak, že je povinný mu nahradiť odporcovi trovy konania v sume 139,82 eur.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu poukázal v prvom rade na to, že odvolateľ namieta nesprávnosť napadnutého rozsudku, ale neuvádza, čoho sa domáha - ako má odvolací súd rozhodnúť. Ďalej sa domnieva, že pripustenie navrhovanej zmeny a následné rozhodnutie vecí odvolacím súdom je právne neprípustné. Pripustením zmeny žalobného petitu a prejednaním vecí odvolacím súdom (podľa zmeneného návrhu) by odvolací súd fakticky konal ako súd prvého stupňa, pretože súd zamietol návrh pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti sporného právneho úkonu bez toho, aby sa zaoberal vecou v jej merite. V dôsledku takéhoto postupu odporcovi by bola odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhol preto, aby odvolací súd nepripustil odvolateľom navrhovanú zmenu žalobného petitu. Ďalej odporca uviedol, že z podaného návrhu - z opísania rozhodných skutočností a z nadväzujúceho presne a zrozumiteľne formulovaného žalobného petitu - jasne vyplýva, že v danom prípade išlo o určovací žalobu podľa § 80 písm. c/ O. s. p. Základnou podmienkou jej dôvodnosti a východiskom prípadnej úspešnosti je existencia právneho záujmu navrhovateľa na požadovanom určení, ktorý musí byť naliehavý, pričom navrhovateľ má povinnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu, ktorý uzatvoril on s matkou navrhovateľa. Súd v prípade tejto žaloby nemal inú možnosť, iba v prvom rade zaoberať sa otázkou, či navrhovateľ má naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti predmetného právneho úkonu, a to aj bez toho, aby sa zaoberal vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku. Napriek tomu, že v podanom návrhu nebol naliehavý právny záujem zdôvodnený, súd sa podrobne zaoberal skúmaním existencie naliehavého právneho záujmu. Navrhovateľovi dal na pojednávaní (napr. viacerými výzvami a otázkami smerujúce k zdôvodneniu svojho návrhu aj z hľadiska skutočností, na ktoré poukázal odporca v svojom prednese) dostatočný priestor na jeho zdôvodnenie. V tejto súvislosti odporca poukázal na to, že tvrdenia navrhovateľa v odvolaní nezodpovedajú skutočnému priebehu pojednávania, sú účelovým výmyslom zameraným na dosiahnutie „opravy“ rozsudku prvostupňového súdu.

Rovnako neobstojí ani argument odvolateľa, že súd mal v zmysle § 43 O. s. p. vyzvať navrhovateľa, aby jeho podanie (návrh) bolo opravené. Z podania navrhovateľa nevyplýva rozpor medzi uvádzanými skutkovými okolnosťami o veci a žiadaným žalobným petitom (žalobný petít vychádzal z opísaných skutočností) a ani iná zrejma nesprávnosť (petit bol určitý, zrozumiteľný a presný).

Vzhľadom na charakter podaného návrhu, neexistenciu naliehavého právneho záujmu a vzhľadom na nevykonateľnosť prípadne vyhovujúceho rozsudku by bolo navrhovateľom požadované vykonanie dokazovania neefektívne a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania. Podľa odporcu je preto napadnutý rozsudok vecne správny.

Navrhovateľ v súvislosti s tvrdením, že jeho naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o prevode bytu spočíva v práve na ochranu vlastníckeho práva, pretože neplatným prevodom bytu je dotknutý na svojom vlastníckom práve, keďže po smrti matky nestal sa podielovým spoluvlastníkom prevedeného bytu, poukazuje síce na súdne rozhodnutia, ktoré sa týkajú naliehavého právneho záujmu, ale podľa odporcu neuvádza skutočností o popieraní jeho konkrétneho práva ním alebo konkrétne okolnosti svedčiace o jeho neistom právnom postavení a vyslovení neplatnosti právneho úkonu by stav neistoty, resp. spornosť alebo ohrozenie navrhovateľovho práva bolo odstránené. Navyše navrhovateľ vedomý si nedostatku naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe o vyslovení neplatnosti právneho úkonu podáva návrh na zmenu žalobného petitu, pričom ani túto navrhovanú zmenu neodôvodnil z hľadiska existencie kvalifikovaného naliehavého právneho záujmu na vydanie rozhodnutia podľa navrhovanej zmeny petitu.

Odporca považoval návrh navrhovateľa na požadovanom určení za nespravodlivý až amorálny. Navrhovateľ sa šikanóznym spôsobom namiereným proti nemu snaží dostať k majetku, o ktorom

jeho matka Y. P. (stará matka odporcu) naložila podľa svojho uváženia a slobodného rozhodnutia, čo prejavila slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne v prevodnej zmluve a pri plnom uvedení si následkov uzatvoreného právneho úkonu (bez akejkoľvek duševnej poruchy a v primeranom psychickom zdraví). Pokiaľ ide o trovy konania, odporca tvrdil, že sa musel brániť proti vykonštruovanej žalobe navrhovateľa a keďže bol nútený z dôvodu účelnej obhajoby svojho práva, z dôvodu zamestnania v zahraničí a nemožnosti zúčastňovať sa na pojednávaní požiadať o právne zastúpenie advokátom, mal za to, že mu patrí nárok na náhradu účelne vynaložených trov. Odvolateľom namietaný úkon právnej služby - nahliadnutie a štúdium spisu na prvostupňovom súde bol účelne vykonaný s cieľom zabezpečiť riadnu obhajobu jeho práv na pojednávaní. Odporca preto nevidel dôvod, aby mu súd nepriznal trovy konania za takýto úkon právnej služby (svojmu splnomocnenému zástupcovi udelil plnomocenstvo 23. 04. 2014 a v tom čase mu nemohol poskytnúť všetky relevantné dôkazy týkajúce sa predmetu konania a uviesť skutkové okolnosti veci, pretože mu nebol známy priebeh a závery z pojednávaní, ktoré bolo 07. 04. 2014 a ktorého sa nemohol zúčastniť z objektívnych a súdom akceptovaných dôvodov). Odporca preto navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom rozsahu potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom v sume 69,91 eur.

V priebehu odvolacieho konania navrhovateľ žiadal zmeniť návrh na začatie konania tak, že súd určuje, že zmluva o prevode vlastníctva uzatvorená medzi odporcom a Y. P. je zrejme neplatná (v návrhu neuviedol záver výroku - poznámka odvolacieho súdu) a že súd určuje, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke Y. P..

Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáhal určenia neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru uzavretej medzi odporcom a Y. P. z dvoch dôvodov, a to pre zjavnú duševnú poruchu predávajúcej, ktorá ju robila nespôsobilou na uzavretie tejto zmluvy a pre rozpor s dobrými mravmi. Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu.

Podľa ust. § 216 ods. 1 O. s. p., ust. § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia.

Podľa ust. § 211 ods. 2 O. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Aj počas odvolacieho konania je prípustná zmena návrhu na začatie konania. Za túto zmenu treba považovať aj rozšírenie už uplatneného nároku v podanom odvolaní. Odvolací súd musí o tejto zmene rozhodnúť. Kým tak neurobí, môže konať len o pôvodnom návrhu (Zborník IV., str. 765).

Podľa ust. § 95 ods. 1, 2 O. s. p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene. Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

Odvolací súd zmenu návrhu na začatie konanie spočívajúcu v rozšírení uplatneného nároku o určenie, že sporná nehnuteľnosť patria do dedičstva po poručiťke Y. P. nepripustil. Dôvodom bolo, že výsledky doterajšieho konania neboli podkladom pre konanie o tomto rozšírenom návrhu. Okresný súd sa pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nezaoberal skutočnosťami týkajúcimi sa neplatnosti právneho úkonu a preto neboli podklady pre konanie o takomto návrhu.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh zamietol ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) a vo výroku o trovách konania zmenil (§ 220 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Preskúmaním veci podľa odvolacieho súdu okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, pričom so záverom z neho vyplývajúcim, tak skutkovým ako aj právnym, sa v plnom rozsahu stotožnil. Inak

povedané, prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V súvislosti s postupom okresného súdu navrhovateľ v odvolaní vytýkal súdu odopretie práva vyjadriť sa k veci samej v zmysle § 123 O. s. p. a rovnako k prednesu odporcu, ktorý namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu. Okrem toho poukázal na to, že zdôvodnenie rozhodnutia po vyhlásení rozsudku okresným súdom sa nezhoduje s písomným zdôvodnením rozsudku.

Podľa odvolacieho súdu ust. § 123 O. s. p., podľa ktorého účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré vykonali, upravuje ďalšie procesné práva účastníkov súvisiace s dokazovaním. Preto vyjadrenie sa účastníka konania, resp. jeho splnomocneného zástupcu k veci samej a k prednesu odporcu nie je pochybením v zmysle vytýkaného zákonného ustanovenia. Okrem toho navrhovateľ svoje tvrdenie ani ničím hodnoverným nepreukázal. Uvedené sa týka aj tvrdenia navrhovateľa o tom, že rozhodnutie nebolo zdôvodnené tak ako je uvedené v písomnom vyhotovení rozhodnutia. V postupe okresného súdu preto odvolací súd nemohol konštatovať také pochybenie, ktoré by predstavovalo odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom.

Pokiaľ ide o nesprávne posúdenie veci ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu odvolací súd poukazuje na to, že žalobu, aby sa rozhodlo o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, možno uplatniť, ak je na tom naliehavý právny záujem. Vo všeobecnosti treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou a teda predstavujú nebezpečenstvo budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. O naliehavý právny záujem môže ísť zásadne len vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia, že právny vzťah alebo právo existuje, bolo buď ohrozené právo navrhovateľa, alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým, čo znamená, že musí ísť u navrhovateľa o právny vzťah (právo) už existujúce aspoň v dobe vydania rozhodnutia, alebo o takú jeho procesnú, prípadne hmotnoprávnu situáciu, v ktorej objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre neisté svoje postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme.

V preskúmvanej veci navrhovateľ podal určovaciu žalobu, ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru, resp. kúpnej zmluvy uzavretej medzi matkou navrhovateľa Y. P., ktorá bola v čase podania návrhu nebohá a odporcom. Aj odvolací súd mal za to, že v danom prípade nie je daný naliehavý právny záujem na takomto určení, nakoľko v prípade, že by určil, že kúpna zmluva je neplatná, nedošlo by k odstráneniu neistoty v právnom postavení navrhovateľa, nakoľko tento by nebol účastníkom dedičského konania po nebohej Y. P.. Právoplatný žalobe o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy vyhovujúci rozsudok by právne postavenie navrhovateľa nezmenil, nakoľko za súčasného právneho stavu by sa v katastri nehnuteľností vyznačil len stav pred týmto právnym úkonom. V danom prípade by (k zmene zápisu na liste vlastníctva v evidencii katastra nehnuteľností) nemohla byť zapísaná matka navrhovateľa, ktorá je nebohá a otázka, či nehnuteľnosť patrí matke (o určenie ktorého práva v podstate navrhovateľovi ide) by naďalej zostala sporná. Len výrok o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej Y. P. resp. že nebohá bola vlastníčkou nehnuteľnosti ku dňu smrti by bol súvisiaci s výrokom o určení neplatnosti kúpnej zmluvy a naň nadväzujúci, pre ktorý výrok by bola v podstate otázka platnosti kúpnej zmluvy otázkou prejudiciálnou (predbežnou).

Z tohto dôvodu nepovažoval odvolací súd odvolanie navrhovateľa v tejto časti za dôvodné.

Navrhovateľ v odvolaní namietal aj výrok o trovách prvostupňového konania pokiaľ ide priznanie odmeny za úkon právnej služby - nahliadnutie do spisu a štúdium spisu na okresnom súde dňa 23. 05. 2014 - 61,87 eur a režírný paušál 8,04 eur. Mal za to, že tento úkon nie je vo vyhláske MS SR č. 655/2004 Z. z. uvedený samostatne a je neoddeliteľnou súčasťou úkonu prevzatie a príprava zastúpenia.

Aj podľa odvolacieho súdu úkon - nahliadnutie do spisu a štúdium spisu je súčasťou úkonu prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, ktorý prislúcha podľa § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. Okrem toho nešlo o taký výnimočný prípad kedy by nahliadnutie do spisu súviselo s uloženým pokynom zo strany súdu. Odvolací súd preto úspešnému odporcovi odmenu za tento úkon právnej služby v celkovej sume 69,91 eur (61,87 eur + 8,04 eur) nepriznal. Vo výroku o trovách prvostupňového konania preto rozsudok okresného súdu zmenil tak, navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy prvostupňového konania v sume 139,82 eur (209,73 eur - 69,91 eur).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný a preto mu prislúchajú trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom. Tento si uplatňovala odmenu za úkon - vyjadrenie k odvolaniu došlé dňa 19. 09. 2014 - 61,87 eur a režijný paušál - 8,04 eur, celkove sumu 69,91 eur. Odvolací súd priznal odporcovi uplatnenú sumu nakoľko bola vyčíslená v súlade s ust. § 1 ods. 1, 3, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. Navrhovateľa preto zaviazal nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania v sume 69,91 eur k rukám jeho splnomocneného zástupcu (§ 149 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.